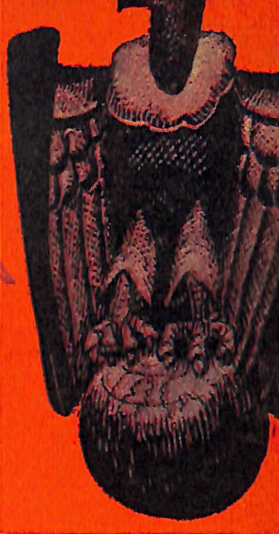
AKBABA

— Cezanızı hafifletecek bir müdafaanız var mı?

— Evet efendim: Suç tarihi, Millî Şefimizin 19 mayıs nutkundan evveldir!

SAYI 13

İÇİNDEKİLER:

YANAŞMAK! Yusuf Ziya Ortaç

MARŞI SULTANÎ Ercümend Ekrem

FATİH DİVANI Yusuf Ziya Ortaç

SEÇME ŞİİRLER Fatih Sultan Mehme

ŞEFKATİN Sardığı Yara! Bolu zelzelesinde bir bacağını kaybeden genç öğretmenle çok heyecanlı bir röportaj

BÜYÜK BİR KAYIP: Prof. Ferid Kam

NİŞANTAŞI KIZ ENSTİTÜSÜ

Eminönü Halkevinin Bale Temsilleri

Şiirler, Karikatürler Mizah

AKBABA

PERŞEMBE GÜNLERİ ÇIKAR,
SİYASİ, FİKİR, SANAT, MİZAH
MECMUASI

SAHİBİ:
Yusuf Ziya ORTAÇ

İDAREHANE
İstanbul, Ankara caddesi, No. 47
Telefon: 22129

ABONE
Türkiyenin her tarafı için:
Seneliği 1000, altı aylığı 500,
üç aylığı 250 kuruş.
Yabancı memleketlere: Seneliği
2000, altı aylığı 1000, üç aylığı
500 kuruş.

1 haziran, 1944, perşembe

Sayı: 13

Gelecek Sayıda:

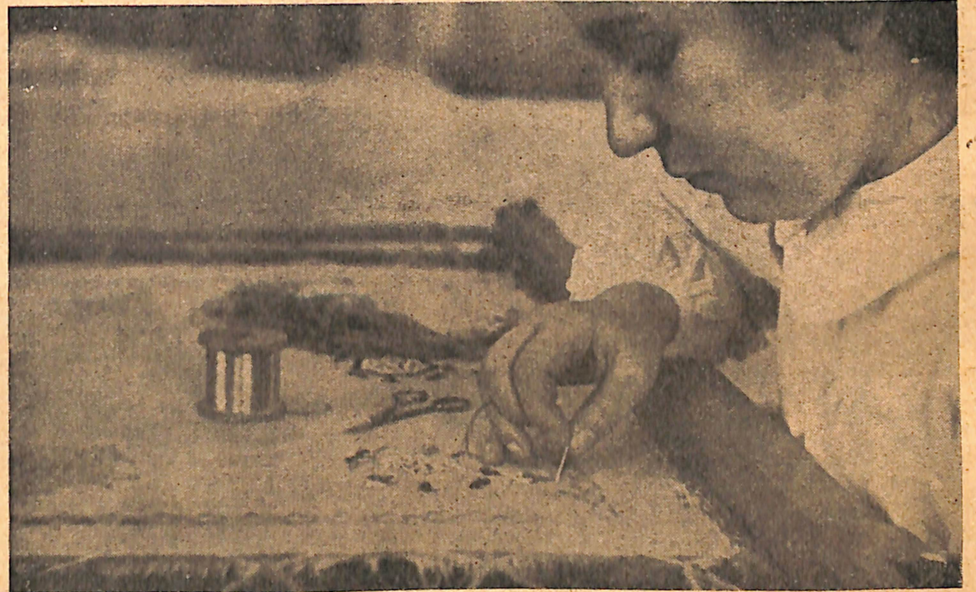
Kalkın

Ey Ehli Vatan!

Harikulâde fotoğraflarla
nefis bir yazı.

BİR SANAT SERGİSİ

Güzel bir sergi açan Nişantaşı Kız Enstitüsü ve Akşam Kız Sanat okulunun çalışmalarından..

YANAŞMAK MESELESİ!

Her yaz, adadan köprüye, köprüden adaya gelir giderken, elim şakağımda, gözlerim düşüncelerle dolu, buna dikkat ederim: Yanaşmak cidden zor iş!

Koskoca gemileri daracık boğazlardan geçiren, tehlikeli kayalıklardan sıyıran, akıntılardan, girdaplardan kurtaran en usta kaptanlar bile, iskeleye gelince, ürkek, acemi, beceriksiz oluveriyorlar!

Bakıyorum: Vapurla iskele arasında bir adımlık aralık varken, durgun, dalgasız kıyı suları, kendilerinden hiç beklenmiyen bir kuvvetle, yanaşmak üzere olan koca gemiyi uzaklara atıyor!

Haydi yeniden gayret: Çarklar, sinsi bir hiddetle homurdanarak, soluk soluğa dönmeğe başlıyor. Çımacı, elinde halat, fırsatı bulur bulmaz iskeledeki babalardan birine takmak için, zekâsının, tecrübesinin bütün çevikliğile tetikte...

Bazı bakıyorum: Manevra mükemmel, sular uygun, rüzgâr uysal, her şey yolunda. Tekne, bir yandan kaptanın hüneri, bir yandan akıntının ve esintinin yardımile iskeleye yanaşmak üzere...

Derken, nereden çıktığı meçhul, yelkensiz, dümensiz bir sandal, yahut Nuh modeli bir salapurya, ara yere giriveriyor. Artık vapurla iskele, sanki Ferhat'la Şirin'dir. Kavuşmak nasip olmaz!

Bazı, vapur Sarayburnunu döner dönmez, kaptanın üzüntüsünü ben içimden duymağa başlarım: Köprünün önü hınca hınçtır: Kayıklar, sandallar, mavnalar, motörler, gemiler... Hepsinin gözü yanaşmakta!

Bir sağa, bir sola dümen kırarak, bir ileri, bir geri hamle ederek herkes manevra yapmaktadır.

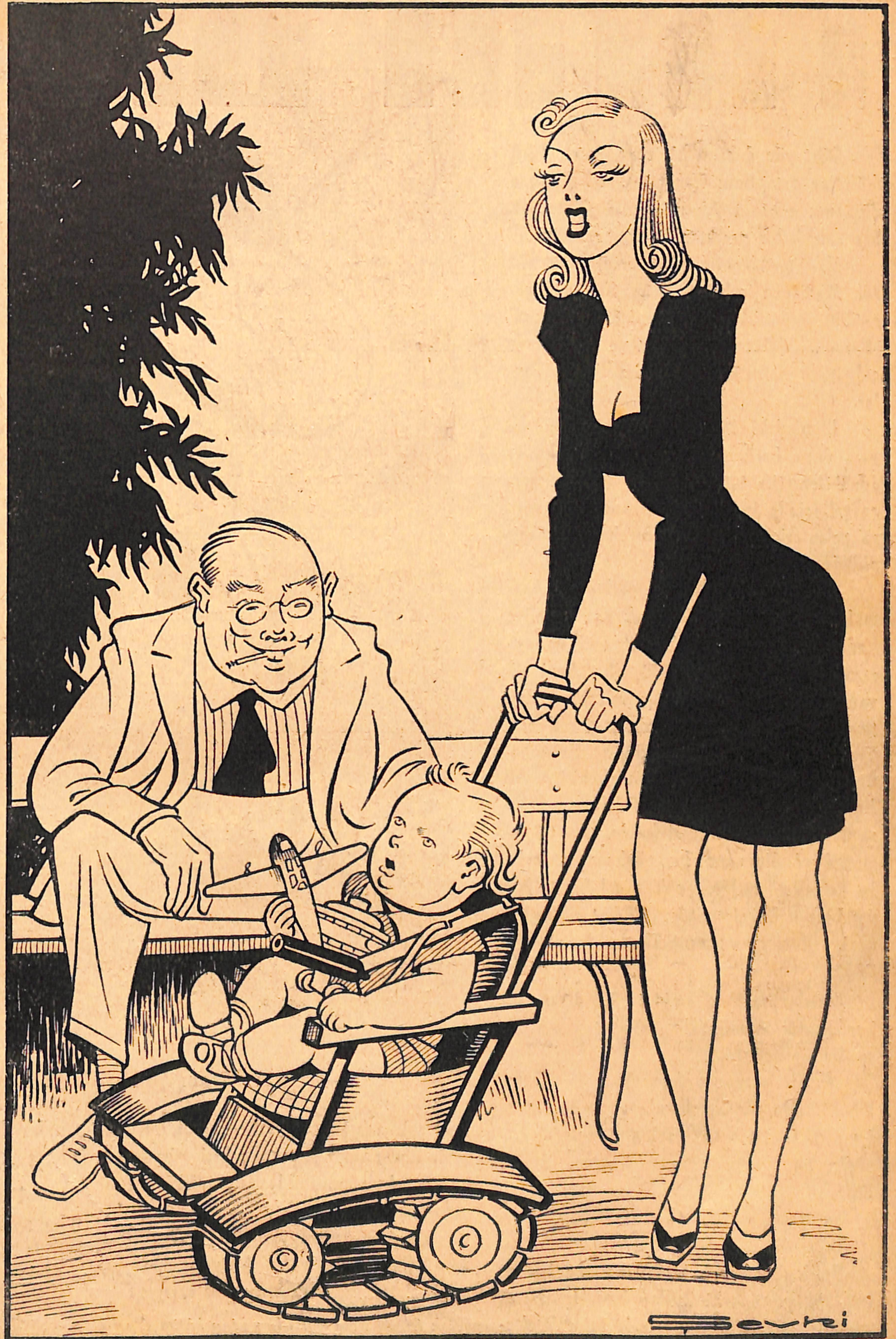
Bakarsınız, çift uskurlu pırıl pırıl vapurunuz, ara yerden maharetle sızacak bir yol ararken, dibi yosun bağlamış, üç devir artığı bir emekli, yanaşmış bile!

Bütün yaz, zihnimde düğümlenen hep aynı düşünce ile bu manzarayı seyrediyorum:

Yanaşmak zor şey!

Yusuf Ziya ORTAÇ

1944 modeli çocuk!

— Nasıl, küçük konuşmağa başladı mı?
— Evet, tank, tayyare, bomba demeye başladı maşallah!

FATİH DİVANI

Dört yüz doksan bir sene evvel, Türk milletine İstanbulu hediye eden Fatih'in divanını, nihayet Ahmet Halid kitabevi, beş asırlık bir gecikmeden sonra bastırdı.

Eski tarihler, ilk iki saltanat arası tekrar Manisaya çekilen Fatih Sultan Mehmedin, aradaki beş altı sene içinde, Arapça, Farsça, Lâtince, Yunanca ve İbrâniceye çalıştığını ve bu dilleri benimsediğini söylerler.

Elimizdeki 80 sahifelik mürettep divan, onun herhalde şark kültürünü, bütün edebî lezzetile tatmış, iyi ve devrinin çerçevesi içinde incelenince, kendisinden sonra gelenleri tesiri altında bırakmış bir şair olduğunu gösteriyor.

Fatih Sultan Mehmet, şiirlerinde Avni mahlâsını kullanırmış. Çeyrek asır evveline kadar, onun şairliğini bir kaç gazeli ve mısramdan ibaret sanıyorduk. İlk "Avni divanı" 1904 de, on dört gazeli bir araya toplanarak Berlinde basılmıştır. Sonra, Türk milletine Fatihdeki "Millet Kütüphanesi" ni armağan eden Diyarbekirli Ali Emirî efendi merhum, Fatih Sultan Mehmedin mürettep divanını buldu.

Avni divanının bu nüshası, serlevha ve cetvelleri tezhipli, pek güzel bir tâlikle yazılmış nefîs bir cilttir: (Millet Kütüphanesi. Yazma, manzum eserler kısmı. No. 305).

İşte, elimizdeki 1944 tarihli divan, bu beş asırlık ihmalimize nihayet veren ilk matbu nüshadır.

Eseri, kusursuz denecek kadar olgun bir dikkatle yeni harflere çeviren ve hazırlıyan mütevazı imzayı, sekiz on satırlık önsözün altına saklanmış görüyoruz: Saffet Sıtkı.

Himmeti varolsun!

***

Fatih divanını başından sonuna kadar, beş yüz yıl önceki Türk edebiyatının ruh ve şekil hüviyetini gözönünde tutarak okuduğumuz zaman, bir neticeye varıyoruz: İstanbul Fatihi şair Sultan Mehmet, kendisinden evvelki XIV üncü asır şairlerinin, Hasan oğullarının, Kadı Burhanettinlerin, Seyyit Nesimîlerin, Gülşehrîlerin ve Aşık Paşaların tesiri altında kalmamıştır. Muasırı olan Şeyhî, Ahmet paşa, Necati de "Avni divanı" üstünde hiç bir iz göstermiyor.

Fakat, büyük Türk hakanı ve kumandanı Fatihi okurken, onun kendisinden sonraki şairlere, hem de Fuzûlî gibi, Nedim gibi, divan edebiyatımızda biri gözyaşının, öbürü tebessümün iki eşsiz şairine tesir yaptığını görüyoruz.

Avni Divanı Şairi : Fatih Sultan Mehmet

Avni divanının üçüncü gazelini okurken "Gözlerinde Irakın kızgın güneşi yanan" Fuzûlînin şiir havası bizi sarıyor:

Aşk içinde kimi yâr idem kime hâlim diyem
Düşmân oldular senün çün dôstum âlem bana

Bu beyit, değil yalnız mânasiyle, hattâ kelimeleriyle Fuzûlî divanının, yüz yıllardır hafızadan hafızaya intikal eden şah mısralarından biri değil midir:

Dôstum âlem senin çün ger olur düşmen bana

Yine Fuzûlînin "Maraz-ı aşk: Aşık olmak" felsefesini toplıyan meşhur mısraını bir daha hatırlıyalım:

Aşk derdile hoşum el çek ilâcımdan tabib

Fatih divanının dokuzuncu gazelinde bu mısraı da, düşünce ve duygu bütünlüğiyle, hattâ edâ benzerliğiyle görüyoruz:

Aşk derdidür cihanda âşıka maksûd olan

Avni divanını okudukça, divan şiirinin ayrı ayrı lezzetleri, mısralarla, beyitlerle kendisinden sonraki şahsiyetleri hatırlatmakta devam ediyor:

Çok varub geldüğüne kûyına dildâr demiş
Avni âşık değil ise buradan yâ ne geçer

Bu ârifane tecahülle "Nedim" e hâs ruh hafifliğini bulmuyor musunuz?

Yine Nedimin:

Şöyle pinhan gidesin kûyine canânın kim
Râh ola hemdemin amma o da hâbide gerek

Beytindeki kıskanç tahassüsünü, Fatihin:

Kûyuna azm eylesem sâyem bana hempa düşer

Mısramda hissetmiyor musunuz?

Fatih'i okumağa devam edelim:

Göz diküp nergis yola şimşad durmuş muntazır

Birdenbire, hafızamızda yine Nedim canlanıyor:

Üstüne göz dikti nerkisler nigehban oldu hep

Fatih Sultan Mehmedin divanında, kendisinden sonra gelen divan şairlerini hatırlatacak mısralar çoktur. Fuzûlî ve Nedim gibi iki mümtaz kutba ait örneklerle bunu gösterdik. Fakat, misalleri değiştirmek de mümkündür:

Ey pir-i deyr ehl-i harâbâtı mahrem et
Keşfeyle bâde sırrını terk et behâneyi

Bu beytin kalender edası ve ruhu, kendisinden bir asır sonra, Ruhi-i Bagdadî'nin mısraları içinde tekrar Türk edebiyatına gelmedi mi?

Hattâ, iddia edebiliriz ki:

Zülfünün zencirine bend eyledi şahum beni
Kulluğundan etmesün âzâd allahum beni

Beytini, dört yüz yıllık bir uzun atlayışla Muallim Nacinin mezar taşında okuyoruz:

Hak perestim arz-ı ihlâs ettiğim dergâh bir
Bir nefes tevhidden ayrılmadım allah bir

Yapı, ayni yapı; ses, ayni sestir.

***

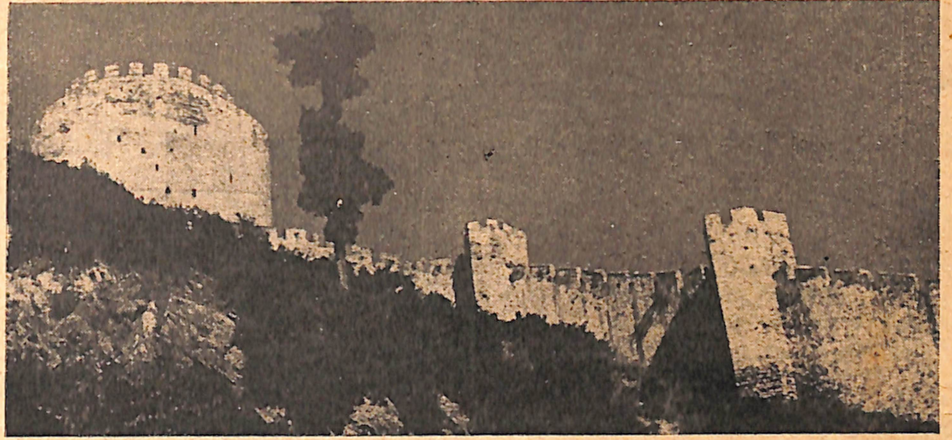
Divanında, kendisinden evvelkilerin izleri görünmiyen Fatihin, sağlam bir şark kültürüne sahip ve eski tarihçilere hak verdirecek bir salâhiyetle İran edebiyatına vakıf olduğunu tereddütsüz kabul edebiliriz.

Edebiyat tarihçilerimizin, hiç bir sanat hususiyetleri olmıyan divan edebiyatının sıra şairlerine mektep kitaplarında mevki ve paye verilirken, Avni divanı şairi Fatihi ihmal etmiş olmaları hayret edilecek bir neticedir.

Bu da gösteriyor ki, liselerimizin edebiyat programları, sanatkâr duygusiyle öğretmen bilgisinin müşterek süzgecinden bir daha ve dikkatle geçirilmek icabediyor.

Bunu, Vekâlet sandalyesinde Hasan-Âli Yücel gibi bir sanatkâr salâhiyetin oturduğu maariften beklemekte kendimizi haklı biliriz.

Yusuf Ziya ORTAÇ

Fatih Divanından Seçmeler

Bir güneş yüzlü melek gördüm ki âlem mâhıdur
Ol kara sümbülleri âşıklarının âhıdur
Karelere giymiş meh-i tâban gibi ol serv-i nâz
Mülk-i efrengün meğer kim hüsn içinde şâhıdur
Ukde-i zünnarına her kimse kim dil bağlamaz
Ehl'i îmân olmaz ol âşıklarun güm-râhıdur
Gamzesi öldürdüğine lebleri canlar virür
Var ise ol rûh-bâhşın dini İsa râhıdur

(AVNİ'yâ) kılma gümân kim sâna râm ola nigâr
Sen Sitanbûl şâhısındur ol Kalâtâ şahıdur

Tan mıdur etse gönül nale-vü efgan bu gice
Gelmedi meclise ol dilber-i fettan bu gice
Ta seher kalsa gönül zulmet içinde ne aceb
Yanmadu karşuma ol şem-i şebistan bu gice
Ne aceb ağlar ise bülbül-i can çünki gelüb
Gülüp eglenmedi ol vechi gülistan bu gice
Gelüb ol serv-i revan olmadı yanumca revan
Gözlerüm etti revan yaşlar ile kan bu gice
Vuslatı şem'ini çün yakmadı ol yar gelüb
Firkatı varına (AVNİ) yine sen yan bu gece

Geydirür cânına zevk ile safû hullelerin
Her kim ol sîm-teni bir gice uryan eyler

Sakiya mey sun ki bir gün lale-zar elden gider
Çun irer fasl-ı hazan bağ-u bahar elden gider
Her nice zühd-ü salâha mail olu hatırum
Gördügince ol nigârı ihtiyar elden gider

Zülfün şeb-i kadr oldu kaşun îd hilâli
Vaslun dem-i îd oldu firakun ramazandur

Her zaman ruhsârına hail olur zülf-i siyah
(AVNİ) ye göstermeyen gün ol şeb-i deycûr imiş

Bizümle merdlik da'va idermiş ol Karamani
Huda fırsat virir ise kara yere karam anı

Buna rağmen

Ne zormuş yaşamak meğer ne zormuş,
Görerek, duyarak, hissederekten.
Bu çocuk kendini boşuna yormuş,
Boşuna hayatı sevmiş yürekten.

Bu kalb nasıl çeksin, nasıl bu yükü!
İçi mahşer gibi dışı cehennem.
Selviler söylüyor bir hazin türkü,
Selviler, çocuğun kirpiğinde nem.

Anladım, anladım yalan bu hayat.
Bir hayal oyunu her an özleyiş.
Al beni kapımda şaha kalkan at,
Götür, bitsin artık içten özleyiş.

Hayır, hayır, hakkım, hakkım yaşamak!
Dalımda meyvalar daha olmadı.
Gönül işlenmeğe hazır bir yumak
Peteğim gün gibi balla dolmadı.

Neşeyle arıdım yudum içimi,
Gönül bayrak gibi dalgalanmada.
Anlımda ışıklar buldum kendimi
Vedâ karanlıklar, karanlık vedâ.

Halim YAĞCIOĞLU

Nazlı yârin düğünü var!

Saçını yandan örmüşler,
Yoluna ipek sermişler,
Bin lira "kalın 1,, vermişler,
Nazlı yârin düğünü var!

Tasta kına eziliyor,
Ak ellere düzülüyor,
Yay kaşları büzülüyor,
Nazlı yârin düğünü var!

Etrafını kızlar sarmış,
Elâ gözleri yaşarmış,
Demek ki, kaderde varmış;
Nazlı yârin düğünü var!

Duvağını allamışlar,
Yazmasını pullamışlar,
Saçlarını tellemişler,
Nazlı yârin düğünü var!

Gonca güller açılıyor,
İpek fistan biçiliyor,
Bugün şerbet içiliyor;
Nazlı yârin düğünü var!..

Şemsi BELLİ

1 "Kalın,, : ağırlık

Büyük Bir Kayıp

Üstadın son resmi

24 Mayıs Çarşamba günkü gazeteler bize bir kara haber verdiler: Ömer Ferid Kam ölmüş.

O, benim çocuk gözlerim ve çocuk hafızam için, kısaca "Ferid Bey" di. Beylerbeyli Berid Bey.

Babamla dosttular. Bizim evde, adı daima saygiyle anılırdı. Oğlu mühendis Ahmetle Abdullah ağa mektebinde "elifbe" yi beraber okumuştuk.

Ferid Bey yirmi yaşındayken

Seksen yaşında hayata gözlerini kapıyan Ferid bey, kırk yıl evvel, henüz saçma sakalına ak düşmeden ölüm vehmi içinde yaşardı: Şirketi Hayriye vapuru, Kız kulesi açıklarında biraz yalpalamağa başlasa Ferid Beyin telâşlandığını görürdük!

Ferid Bey, büyük edebî bilgisi kadar nükteleriyle de meşhurdu. Hususî sohbetlerinde, aruzu ince ve zarif şakalar için kolaylıkla kullanıverirdi.

Cehaleti hicv için söylediği beyit, nesilden nesile intikal eden bir şaheserdir:

Öyle bir eşşek ki balâsındaki teşdidinin
Âlet-i timara benzer lâyuad dendanı var!

Darülfununumuzda, yıllarca İran edebiyatı ve Şerhi mütun müderrisliği kürsüsünü eşsiz salâhiyetiyle dolduran Ferid Bey, son senelerde Ankara Dil, Tarih, Coğrafya Fakültesinde profesördü.

İki kıymetli oğlu mühendis Ahmet Feridle Türk musikisinin büyük kıymeti Ruşen Feride ve kendisinden feyz alan gençlere baş sağlığı dileriz.

Orada

Yaylalardan akan sular delidir
Başka şeyler görür gezen orada...
Dağlarından esen lodos yelidir,
Hiç de yoktur gönül üzen orada.

Sardı dağlar ağır ağır ovayı,
Ayşe kırdan, koyar gelir düveyi; (1)
Karlı dağlar sever gelin, güveyi.
Böyle olmuş görüp, sezen orada.

Orda kırdan, meler gelir kuzular,
Sazda teller vurur, vurur sızılar;
İnce belden yorulmamış pazular,
Çok, görür çok nazar süzen orada.

Karlı dağlar sabah, sabah eğilir.
Her kavaldan temiz nefes dağılır,
Hastalıklar birer. birer boğulur.
Elle, vardır çelik ezen orada...

Mithat KARAHASANOĞLU

Bahar

Bir bahar dünyası gönülde çağlar,
Günün ilk ışığı rüyası bağlar;
Yeşille donandı yine mor dağlar:
Püskürme altınla, gizli bir Peri
Özenip beziyor artık her yeri...

Ağaçlar kuşların sevdalı yurdu,
Çiçekler dallara salıncak kurdu;
Bu sabah vâdiyi neş'e yoğurdu...
Tüllenen ipekten pembe şafaklar
Büyülü bir sırrı koynunda saklar.

Çayırlar esrarlı, yeşil bir halı;
Havalar, annemin ılık masalı.
Kuşlarla söyleşen çoban kavalı:
Renk olup açılmış binbir çiçektir
Duygular uçuşan birer böcektir.

Çağlıyan elinde çakıldan tuşlar,
Notadır dallarda dizilen kuşlar.
Kışlar dağa göçüp çadır kurmuşlar;
Güllerde sabahın pembe sevinci
Işıkla oynaşır otlarda inci..

Nuri ÖZDİLEK

(1) Düve buzağılıktan çıkmış dişi inek.

Yazan: Ercüment Ekrem TALU

Benim vaktimde, Mektebi Sutanî (Galatasaray Lisesi) bir âlemdi. O, mutlakiyet ve istibdadın dünyada belki de eşi gelmemiş bir timsali ollan Osmanlı saltanatının içinde, bin türlü fitne ile kaynaşan o zamanki İstanbulun orta yerinde bir fazilet ve hürriyet vahası teşkil ediyordu.

İsmail Beyden sonra gelen müdürümüz Abdurrahman Şeref efendi için ahlâksızlığın âmansız düşmanı, fakat bunun haricinde dünyanın en çelebi, en iyi adamıdır deniyordu.

Selefinin müdürlüğü esnasında idareyi tamamiyle elinde tutan ikinci müdür M. d'Hollys, Abdurrahman efendi geldikten sonra bu nüfuzunu kaybetmiş, mektepte kadife eldivenli demir bir elin sıkı fakat pederane disiplini hissedilmeğe başlanmıştı.

Birinci sınıf Fransız hocalarımızın Fransa ihtilâli kebirini maksat ve neticeleriyle izah eden derslerine ilâve olarak mütalâa ve teneffüs saatlerinde Namık Kemalin vaveylâsını, Ziya paşanın terkip ve tercii bendlerini, Hâmidin Tarık bin Ziyadını, babamın Talimi edebiyatını okuyor, genç ruhlarımızın ihtilâlciliğe olan istidatlarını besliyordurk. Ve Abdurrahman efendi de bunlara bile bile göz yumuyordu.

Mektebin bu havası içinde yetişenlerden bazıları, gönüllerindeki temiz ve asil heyecana sivil hayatta tatbik şahası bulamıyacaklarını düşünerek, diplomalarını alır almaz Harbiye mektebine naklettiler.

Aralarında, otuz bir Mart vakasını müteakip payıtahtı kurtarmağa gelen Hareket ordusu emrinde savaşırken Pangaltıda şehit düşen binbaşı Muhtarın da bulunduğu bu kıymetli, bu kahraman gençler, yeni mekteplerinde, daha ilk senelerdenberi tezebzüb ve ihtilâl unsuru olmuşlardı.

Hele içlerinden biri vardı ki, onu behemehal ezmek lâzımdı. Zira kendi halinde bırakılacak olursa, (Maazallah ileride rızayı âliye muhalif ef'ali na lâyıkada bulunması ve asakiri şahaneyi ifsad eylemesi...) muhtemeldi.

Hakkın rahmetine çoktan kavuşan bu arkadaşın rızasını tahsil edemiyeceğim için, asıl adını zikretmeyip Osman diyeceğim: Osman efendi, Beyazıt...

İşte, mektep nazırından dahiliye zabitine kadar, hemen bütün Harbiye mektebi heyeti idare ve talimiyesi bu Osman Beyazıtlı efendiye düşmandı ve diş biliyordu.

İkinci senenin son imtihanları başlamıştı. Muallimlerle, dışarıdan gelen mümeyyizler aralarında kumpas kurmuş ve Osman efendiyi mutlaka döndürüp alaya çıkarmayı kararlaştırmışlardı.

Bir iki dersten fena halde sıkıştırılıp düşük numara aldığını gören Osman kendi aleyhindeki bu tertibin farkında oldu ve düşmanlarını mat ederek, bu işten zarar yerine bilâkis kârla kurtulmanın çaresini düşündü.

En son imtihan günü Osman mümeyyizlerinin karşısında lâkayt, hattâ beşuş bir yüzle çıktı. Eğer dikkat etmiş olsalardı onun incecik dudaklarının kenarlarında şeytani bir tebessümün hafif ve müstehzi kıvrımlarını sezeceklerdi.

Heyeti mümeyyize yaverandan, ak sakallı bir paşa, tüfekçilerden bir miralay, meşhur hafiyelerden de bir binbaşıdan mürekkepti.

Hepsinin de Osman aleyhinde kulakları doldurulmuştu. Onu, kine benziyen bir huşunetle karşıladılar.

Ak sakallı paşa hazretleri sordular:

— Sancak merasimini anlat bakalım!

Osmanın zeki ve güleç gözlerinde bir sevinç şimşeği parladı. Kendisine aradığı fırsatı onlar bizzat vermişlerdi.

Anlatmağa başladı:

— Sancak merasimi... efendim... şey...

Kekeliyordu güya. Ve bunun mahsus yapıldığını farkedemiyen mümeyyizler için için memnun oluyor, ve bu memnuniyetlerini belli ediyorlardı.

— Sancak merasimi... Alayın... Malûmu devletiniz bir sancağı olur. Bu, alayın en güzide iki efradiyle bir zabitin muhafazası altındadır.

— Burasını biliyoruz. Merasimi anlatın.

— Anlatıyorum, efendim... Her sabah, sancak, bu muhafızlar tarafından meydana getirilir. Asker de tabur olmuştur... Yani, dizilidir... Saf teşkil eder...

— Ey! Sonra?.. Sen bunu bilmiyorsun galiba?

— Biliyorum, efendim! Bir tarafta da mızıka vardır. Alay kumandanı kumanda verir vermez... Mızıka çalmağa başlar...

— Ne çalar?

— Marş, efendim.

Ferik paşa hazretleri için için kızıyordu. Askerliğin en basit teferruatını bilmiyen bu haylâzın orduyu humayunda her halde yeri olamazdı.

— Ne çalar, diyorum sana? diye bağırdı.

— Marş, efendim... Arzettim ya?

Paşa hazretlerinin uyuşmuş kanı tepesine çıktı.

— Marş mı? Nasıl marş?

— Marşı Hamidi efendim: İşte şöyle..

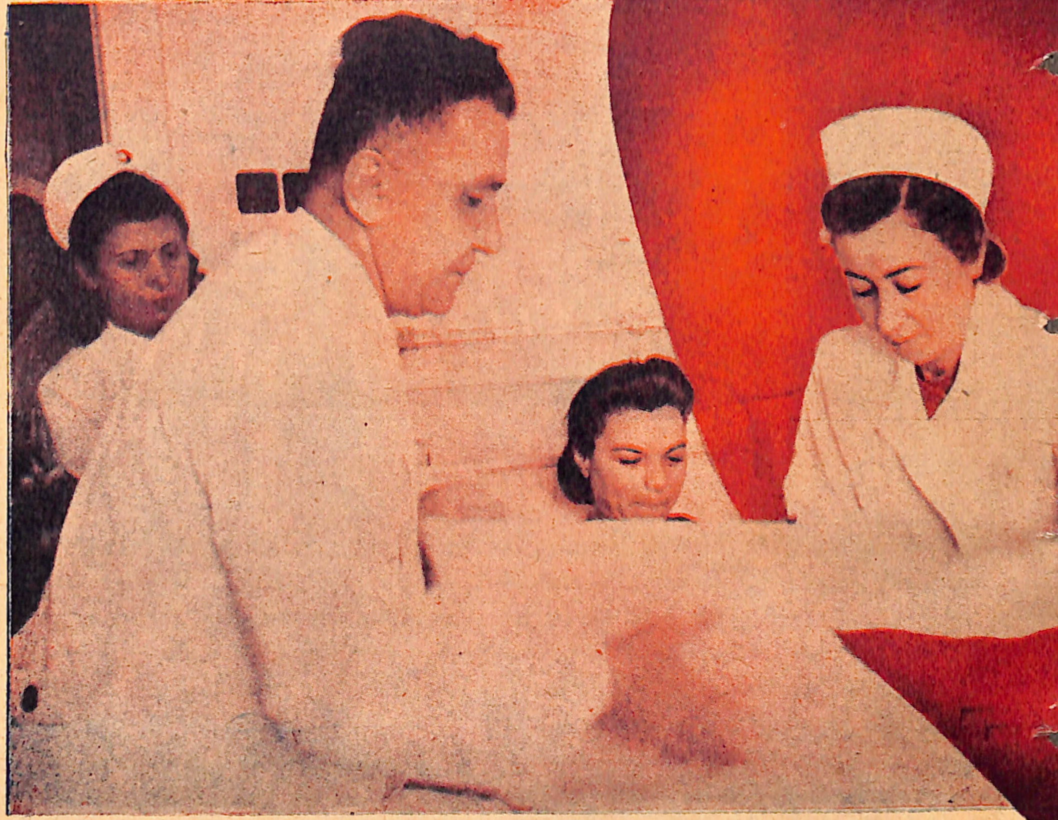
Ey velinimeti âlem, şehinşahı cihan!.

Ve Osman efendi, eli fesinin kenarında, selâm vaziyetinde, dışarıdan da duyulması için olanca avaziyle marşı sultaniyi baştan sonuna kadar, nakaratları da unutmıyarak okudu.

O daha başlar başlamaz, birbirlerinden ödleri patlıyan heyeti mümeyyize erkânı, iskemlelerinden fırlayıp ayağa kalkmış-

— Arkası 10 uncu sayfada —

ŞEFKATİN SARDIĞI YA…

Sayın Bayan İnönü genç öğretmenin yarasını sararken...

Hastanenin geniş merdivenleri, koridorları ziyaretçilerle dolu. Hastaların yüzü gülüyor... Ziyaretçisiz kalanların boynu bükük. Ben de bu hastaneden çıkalı bir hafta oluyor. Bana yol gösteren yatakhane arkadaşım Amasyalı bir delikanlı ile koridorda ilerledik. Karşımıza gelen kapısı açık bir odada zayıf, samimî tavırlı bir genç yatağın içinde oturmuş, neşeli bakışlarla geleni geçeni seyrediyor. Arkadaşım beni bu odaya soktu. Ben "yanlış geldik..." demek ister gibi yüzüne baktım. O bizi birbirimizle tanıştırdı... Bayan Ayten Canyurt.. Bu genç kızda hiç de bacağı kesilmiş insan hali yoktu. Etrafındaki arkadaşları beni görünce konuşmayı kestiler. Sohbetlerine engel olduğum için özür diledim.

— Zaten gitmek üzereydik dediler.

Bayan Canyurt'un hemşerisi olan dostum:

— Bizim arkadaş geçirdiğiniz felâketi çok merak ediyor... Benden, o korkunç zelzeleden nasıl kurtulduğunuzu anlatmamı istedi. Hatırımda iyi kalmadığı için kendisini size getirdim, dedi..

— Geçmiş olsun, nasılsınız, diye hatırını sordum..

Çok nazik.. Kimbilir kaçıncı defa, kaç kişiye anlattığı bu müthiş hikâyeyi tekrarlıyacağımdan sıkılmadı:

— Evet, dedi, bu, hayatta karşılaştığım ilk felâket.. İnşallah sonuncusudur!

— Zelzele olduğu zaman uykuda mıydınız?

— Ben 2 numaralı Köy Kadınları Gezici Kursu öğretmeniyim. Kurs Suluova nahiyesi merkezinde öğretime başlamıştı. Kurs binasında her zaman yalnız yatarım. Yarı geceden sonra şiddetli bir sarsıntıyla uyandım, yatağın içinde doğruldum, etrafıma bakındım: Sağımda, solumda taşlar devriliyor, duvarlar yıkılıyor.. Korkmadım....

Hayretle sözünü kestim:

— Korkmadınız mı?

— Hayır, korkmadım... Yalnız soba devrilir de çıkacak yangında yanarım diye heyecana düştüm.. Çünkü soba da sallanıyordu... Bu sallantıdan açılan pencereden hemen kendimi dışarı attım.. Sol ayağımın küçük parmağı üzerine düşmüşüm. Sağ bacağım uzanmıştı; çatıdan kopan bir parça onun üzerine indi.. Eğer anî bir gayretle bacağımı çekip kurtarmasaydım, sağ kalmıyacaktım... Çünkü birkaç saniye sonra oraya biriken taş yığını altında ezilip gidecektim..

Bardaktan boşanırcasına yağan yağmurun altında, sıcak yatağımdan yeni çıkmış, titreye titreye jandarma karakolunun bulunduğu tarafa doğruldum. Okul bir taş yığını halini almıştı. Çılgın bir rüzgâr ıslıklar çalarak esiyor, enkazdan kalkan toz topraktan gözgözü görmüyordu... Yalnız kazazedelere yardıma koşuşan jandarmaların fenerleri, bu korkunç karanlık içinde ateş böcekleri gibi görünüyordu.. Tepemizde bu âfeti idare eder gibi duran bir karabulut vardı... Gök gürültüleri bana sanki onun homurtularıymış gibi geldi.. Sağımız göçüyor, solumuz çöküyor, yer yer açılan büyük yarıklar, ortalığı dehşet içinde bırakıyordu.. Bunlar iki üç metre geniş ve çok derindi... Sağ insanları çağıran mezarlar gibi korkunç...

Bir saniye gözlerini yumup düşündükten sonra devam etti:

— O sırada nahiyeden geçecek bir tren vardı.. Bununla bizi Amasyaya göndereceklerdi. Fakat aksi talih bu ya, hem tren gecikmiş, hem deprem, demiryolunu sağa sola atıp bozmuş... Neyse ertesi gün hatlarda muvakkat tamirat yapılabildi. Bir marşandiz kaldırdılar...

Sabahleyin, o halimle gece yirmiye yakın yaralı sardığımı öğrenince şaşırdım. Maarif Vekilliğince bize verilen bütün portatif eşyalarımız arasında her zaman itina ile muhafaza ettiğimiz "sağlık çantası", bereket versin, yattığım odanın penceresine yakındı; onu oradan bir kanca ile çektirdiğimi söylediler.. İşte ben uykuda gezenler gibi bunları yapmışım!

Hayretten gözlerimin açıldığını görünce güldü:

— Gerçekten şaşılacak şey, değil mi, dedi, önce ben de inanmıştım...

— Sonra Amasya'da...

— Amasya'ya imdat arabasiyle nakledildikten sonra, orada bir arkadaşıma misafir oldum... Pansumana gidip gelebiliyordum. Fakat düşerken zedelenen böbreklerim, yaralanan sağ bacağım tedavi edildik-

ARA

ten sonra, sol ayağımın küçük parmağındaki sızı artmağa başladı. Nihayet yere basamıyacak hale geldim... Beni hastaneye kaldırdılar... Bir hafta tedavi... Derken morartı bacağımın orasına burasına yayılmağa başlayınca beni Ankara Nümune hastanesine göndermeğe karar verdiler, geçen ay içinde buraya geldim.. Burada kangrenli kanı aşağı çekmek için yapılan tedbirler kâretmedi. Günde ancak üç dört morfin iğnesiyle uyuyabiliyordum. Bir tataraftan da hastalığı önlemek için yirmı sekiz tane (Anjikosil) ampulü şırınga edildi. Doktorlar kasıkta trombuz olan damarı kasarak bacağımı kurtarmak istiyorlarmış. Fakat bana bu tasavvurlarını söyledikleri nin ertesi günü parmaklarımı mosmor gördüler. Bu çarenin de müessir olamıyacağını anladılar. Profesör "Yalnız iki parmağını kaybedeceksin" diye teminat veriyordu. Halbuki bu teselliymiş. Hakikatte ayağımın kesilmesini tasarlamışlar, bana söylemiyor-

(Lütfen sayfayı çeviriniz)

İMTİHANLAR BAŞLADI: Gazi Terbiye Enstitüsünde..

Şefkatin Sardığı Yara

— Baş tarafı arka sayfada —

larmış. Ben «Bu âfet daha fazla ilerleyip bacağımı kalçadan kaybedeceğime, artık kesin, açıdan kurtulayım..." diye israra başladım. Cesaretimi gören profesör teklifimi ağlıya ağlıya kabul etti. Telâş göstermedim, yalnız bu ıstıraptan kurtulmak istiyordum. Bacağımı kaybetmenin teessürü, bu acının yanında bana hafif geliyordu.

Benim çok müteessir olduğumu yüzümden anlayınca:

— Hayat bu işte... der gibi içini çekti, gülümsedi.

Ben: "Fakat..." diye teselliye hazırlanırken devam etti:

— Yatağımda ayıldığım zaman bacağımı unutmuştum. Doktorlar az sonra viziteye geldikleri vakit kesildiğinin farkına vardım. Ama metanetim sarsılmadı. Şimdi nasıl meyus değilsem, o dakikada da öyleydim. Hattâ "Neye üzülmüyorum?.. İşte ben yarım bir insanım.." diye kendime kendim şaşıyordum. Ne karşımda sapasağlam duranlar bende gıpta uyandırdı, ne koridorda koşuşanlar... Hiçbir şey...

Bakıyorum da onun hakikaten kimseye gıpta edecek tarafını göremiyordum. Asıl gıptaya değen kendisiydi. Beni hayran bırakan, yalnız bacağını umursamaması değil, tüyler ürpertici olaylar karşısındaki serin kanlılığı, feragatiydi. Bu sırada Maarif Vekilliği Kız Teknik öğretim müdürlüğünde memur genç bir bayan odaya girdi, öpüştüler... Arkadaşları da kendisi gibi neşeli. Sanki felâkete uğramış bir dostu ziyarete değil de hafif soğuk algınlığından yatan arkadaşlarını kır gezintisine davete gelmişler gibi... İşte o kahramanlığıyla birçok erkeğe örnek olacak böyle yüksek bir ruha, böyle kuvvetli bir benliğe sahip.

— Anneniz babanız vardır tabiî.. Sizi görmeğe gelmişlerdir...

— Evet, Bursa'dalar... Ben onlara hastanede olduğumu yazmamıştım. Ameliyat olduğumu sonradan duyup, geldiler.. İkisi de hayatımın kurtulduğuna şükrediyorlardı... Beni büyük bir metanetle teselli ettiler.

— En çok ziyaretinize gelen kimler oldu?...

— Gazi Terbiye Enstitüsündeki arkadaşlarım..

— En büyük şefkati kimden gördünüz?..

— Başta Bayan İnönü... O bana ikinci bir ana oldu... Sonra operatörler... Hele Dr. Şerif Korkut hastalığıma kendi ilâçlarını sarfetti.

— Bayan İnönü ile tanışmanızı nasıl oldu, anlatır mısınız?...

— Şerif Korkut, hastanede (Harb Cerrahisi) dersi verirken hastabakıcılarına ne kadar metin olmaları gerektiğini anlatıyormuş, kendileri felâkete uğradığı halde cesaretini kaybetmiyen hastabakıcı kızlar bulunduğunu zikretmiş. Misal vermek isterken aklına ben gelmişim. Beni asansörle dershaneye indirdiler. Bayan İnönü de orada bulunuyordu, bacağım açılınca bütün metanetine rağmen, çocuğunun felâketi karşısında kalmış bir ana hassasiyetinin izleri yüzünde farkediliyordu. Beni okşadı, öptü. Salonu terkettikten sonra da ağladığını öğrendim. Bir gün sonra yaramı kendisi sarmak lûtfunda bulundu. (Bileğindeki zarif bir saati gösterek) Bu saati de koluma taktı. Benim için tarihî bir hediye.. Beni öperken gözlerimin sevinç yaşlariyle dolduğunu görünce çok mütehassis oldu. "Şimdi bilekten oynayan son sistem sun'i bacaklar bulunduğunu, bana bunlardan yaptıracağını, hattâ topuklu iskarpin bile giymem kabil olacağını" söyledi... Hiç üzülmememi tavsiye ve beni büyük bir şefkatle teselli etti.

Çocuk sevinciyle:

— Sonra, dedi, bana bu şeker kutusunu da göndermiş. Bir de bunu... Kırmızı renkten hoşlandığımı anlamış, onun için bunu seçmiş...

Karyolanın ayakucunda tatlı narçiçeği renginde sade, kibar bir yün ropdöşambr gösterdi.

— Bunu giymeğe kıyamıyorum. İstiyorum ki çocuklarıma, onlardan da torunlarıma, torunlarımın torunlarına kalsın... Yepyeni olarak...

Bunları anlatırken tatlı bir heyecanla benzi penbeleşiyor, gözleri gururla parlıyordu. O kadar ki, onu kazaya minnettar sandım.

İbrahim DELİDENİZ

Mayolar!

İki genç kız, vapurda konuşuyordu:

— Bu yaz acaba mayolar nasıl olacak?... Düz mü? Çiçekli mi?... Paralı mı?... Çizgili mi?...

Uzaktan bir delikanlı söze karıştı:

— Havalar böyle giderse kürklü!...

Marşı Sultanî

— Başı 7 inci sayfada —

lar, hepsi de elleri feslerinde, hepsi de selâm vaziyetinde dimdik durmuşlardı.

Marşı sonuna kadar dinlediler... Ve Osman efendi bitirip de, arkasından: "Padişahım çok yaşa!" yı bastırınca, onlar da mecburen bu duaya iştirak ettiler.

Sonra birbirlerinin yüzüne baktılar.

Osman efendi sorulan suale doğru cevap verememişti. Fakat nasıl döndürsünler? Böyle bir şey yapacak olsalar, müfsidin biri:

— Marşı sultaniyi okudu... Efendimize de dua etti... Onun için alaya çıkarıldı... diye saraya bir jurnal verdi mi mahvoldukları gündü.

Çaresiz, bu kurnaz çocuğu bilâkis en yüksek numara ile terfi sınıf ettirmeyi tercih ettiler. Sade bununla da kalmadı... Hâdise mabeyne aksetmiş, mahzuziyeti şahaneyi mucip olmuştu...

Osman efendi Beyazıt, gümüş iftihar madalyasiyle taltif olundu...

Ercümend Ekrem TALU

Eski paralar!

Gazeteyi gözden geçiren zat heyecanla arkadaşına seslendi:

— Bak Uşak'ta iki bin sene evvele ait paralar bulunmuş!

— İki bin sene mi?

— Evet...

— Ne bereketli şeymiş şu eski paralar be... Şimdikiler iki bin sene değil, iki bin dakika bile dayanmıyor!

Ekmek, taş!

Uzaktan geçen, yüzü, gözü simsiyah bir adamı gösterdi:

— Şunu görüyor musun?... Ekmeğini taştan çıkarıyor!

— Yaaa?... Kaldırımcı mı?

— Hayır, kömürcü...

— ?!...

— Dün bir çuval kömür aldık, yarısı taş çıktı!

Deri!

Günün mevzuu malûm: pahalılık, azlık, yokluk..

Biri, acı acı şikâyet etti:

— Bilmiyor musun, yakında kundura buhranı da başlıyacak...

— Neden?

— Piyasada deri kalmamış...

Bu sefer öbürü acı acı başını salladı:

— Yaaa!... Demek derisi yüzülecek kimse kalmadı artık!

BİR MUVAFFAKİYET

BALE

Eminönü Halkevi Temsil Kolu bu yeni sahne nev'inde cidden muvaffak olmuştur.

●

Eminönü Halkevi, alkış sesleri Ankaradan İstanbula akseden bir muvaffakiyet gösterdi : Bir Orman Masalı, Antikacı Dükkânı, Çiçekçi Kız temsillerile...

Yeni Akbabanın birinci sayısında belirttiğimiz bu muvaffakiyeti 21 mayıs pazar günü, Şehir tiyatrosu sahnesinde kendi gözlerimizle de görmek zevkına imkân bulduk.

Bale, Türk sahnesi için yepyeni bir temaşa nev'idir.

Adnan Saygın gibi, Türk musikisinin mümtaz bir kıymetinden ve değerli bir bediî dans öğretmeninden feyiz alan büyük istidat sahibi kızlarımız, az zamanda cidden çok denecek bir başarı gösterdi.

Arif kaptanın sanatkâr fırçasından çıkmış dekorlar içinde seyrettiğimiz sahneler, bizi, rengin, ışığın, musikinin ve hareketin şiiri içinde, üç saat bahtiyar etti.

Eminönü Halkevinin, bu büsbütün yabancısı olduğumuz, örneksiz sahne nev'inde gösterdiği muvaffakiyet bize bir kanaat veriyor :

İstemek, muvaffak olmaktır. Halkevimizin gençleri de istediler ve tamamile yabancısı oldukları zor bir sanat işinde muvaffak oldular. Hem de kısacık bir zaman içinde...

Darısı bütün Halkevlerimizin ve Köycülük, Sosyal yardım gibi kendilerinden bütün yurdun dört gözle hizmet beklediği bütün kolların başına !

Eminönü Halkevi temsil kolunun muvaffakiyetli çalışmalarından üç sahne :

●

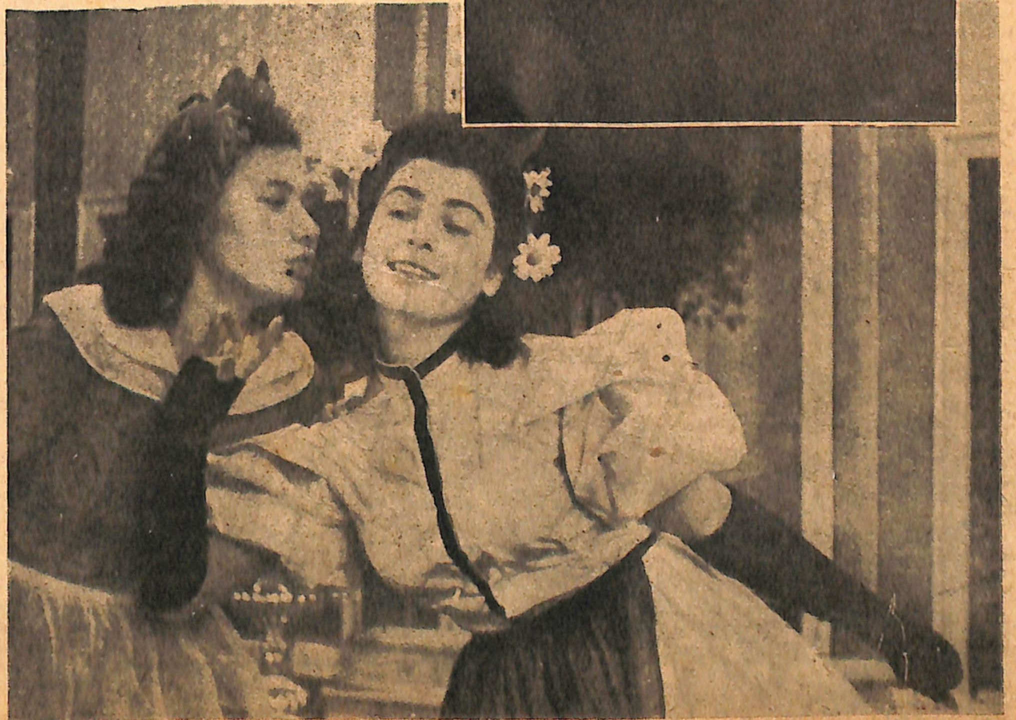
Şopenya balesinden

●

Çiçekçi kız balesinden

●

Antikacı dükkânı balesinden

Nasihat!

Dünyada en kolay verilen şey nedir?.. Para mı? Gönül mü? Selâm mı? Hediye mi?.. Hiçbiri değil.. Nasihat!..

Evet, dünyada en kolay verilen şey nahisattir. Dostlarına bir sigara vermiyecek kadar hasis olanlar bile bol bol nasihat verirler. Hikmetihüda, Cenabı hak kullarını bu hususta pek cömert yaratmıştır!

Ancak, dikkat ediniz: Dost nasihatleri daima insanın ahlâkı, temayülü, arzusu hilâfına şeylerdir.

Hasis misiniz? Dostlarınız size hovardalık tavsiye ederler:

— Birader, dünya malı dünyada kalır.. Vazgeç şu pintilikten! Biraz para yemenin, keyif sürmenin, zevk etmenin tadını al.. Senin sarı kızlar, deste deste banknotlar öbür dünyada geçmez... Cenneti para ile satmıyorlarmış !

Cömert misiniz? Bu sefer dostlar size iktisat dersi verirler:

— Azizim, bu oluk böyle durmadan akmaz... Biraz tutumlu ol.. Vazgeç bu har vurup harman savurmaktan.. Hastalık var, ölüm var.. İnsanın cenazesi bile bedava kalkmıyor!

Tedbirli, mâkul, ağzı sıkı, kalemi temkinli bir muharrir misiniz? Dostlar homurdanır:

— Yahu nedir bu pısırıklık?. Biraz silkin.. Biraz canlan!.. Ağzında baklayı evirip çevirme. Aka ak, karaya kara demekle adamı asmazlar ya!..

Boşboğaz, gözü pek, gemi azıya almış bir serdengeçti misiniz? Dostlar gene mırıldanırlar:

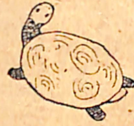
— Oğlum aç gözünü, yoksa açarlar ha.. Öyle her aklına gelen kaleme gelmez. Biraz ağır başlı ol.. Dünyayı düzeltecek sen mi kaldın?.. Maazallah adamı gece yarısı üç ayaklı salıncağa bindiriverirler!..

Hasılı efendim, hasis olursun beğenmezler. Cömert olursun memnun kalmazlar. Korkak olursun ayıplarlar. Cesur olursun hoş görmezler... Ne yapsan nafiledir. Bir türlü dostları memnun edemez, ölünceye kadar nasihat dinlemekten kurtulamazsın!

Ey nasihat! Sen, en hasis insanların bile cömertçe dağıtacağı tükenmez bir hazinesin!

AKBABA

Galatasaraylıların Yalova safası

Kaplumbağa — Vallahi ben sizi daha çabuk götürürdüm çocuklar !

— Seni öptü de niçin bağırmadın, ha?..
— Eğer bağırırsan bir daha öpmem diye tehdit etti !

KULAKTAN KULAĞA!

İçmem Paşam!

Bu sayımızda ölümünden teessürle bahsettiğimiz Profesör Ferit Kam, pek zarif, hazır cevap bir ilim ve edebiyat kıymetiydi.

Bir bayram günü, devrin Maarif Nazırını tebrike giden Ferit Beye, Nazır Paşa, kalabalık salonda, oturduğu yerden bir sigara atar:

— Buyur Ferit Bey!

Tavana sürünerek geniş bir kavis çizip düşen sigarayı Ferit Bey hemen aynı şekilde nazıra iade eder:

— İçmiyorum Paşam!

●

İmtihan!

Bir kadın, elindeki kâğıdı mühürletmek için mahalle muhtarının kapısını çaldı.

— Kim o?...

Pencereden seslenen muhtarın küçük oğluydu:

— Yavrum, baban evde mi?

— Yok... İmtihana gitti...

— Ne imtihanı?.. Senin baban öğretmen mi?

— Hayır.. Muhtarları imtihan edeceklermiş de, imtihan olmağa gitti!

— Aldırma... Talihin bir döndü mü, bütün zayıflarını doldurursun..

— Ya o dönmeden ben dönersem?!

— Müsabakamıza gelen karikatürlerden —

Şişli, Nişantaşı, Maçka taraflarında sinekler çıkmağa başladı!

Şapkacı — Eğer Şişli, Nişantaşı, Maçka taraflarında oturuyorsanız bu tüllüyü alınız bayan: cibinlik yerine de geçer!

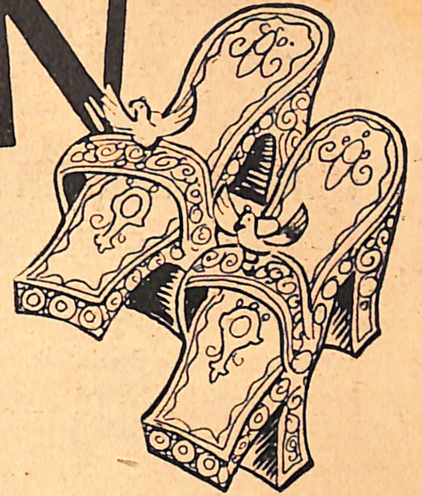
TASVİRİN KÂĞITLARI

Gazeteler yazdılar: Türk Ticaret Bankasının bir deposunda bulunan "Tasviri Efkâr"a ait kâğıtlar yanmış...

Bunu konuşurlarken, gazetenin sahibi Ziyad Ebüzziya:

— Tuhaf şey, dedi, kâğıtlar henüz bembeyazdı, gazete haline gelmemişti, hiç birisinin üstünde Peyami Safa'nın yazısı yoktu.. Nasıl ateş aldı, nasıl yandı, aklım ermiyor!

KUŞLU NALIN

Tefrika No. 13

Yazan: Hikmet Feridun ES

Recep bir hamlede küçük Şeker'i yakaladı. Onun çığlıklar koparmasına aldırış etmiyerek sırtındaki şangırtılı ceketi çıkardı.

Fındık paşa:

— Ha şöyle... Şimdi hemen beni giydir... dedi.

Recep, efendisinin arkasından dışarı çıkarken küçük Şekere mırıldandı:

— Utanmaz karı!..

Küçük Şeker şaşılacak derecede sivri ve ince dilini bembeyaz dişlerinin arasından bir alev parça gibi çıkarıp yine içeri çektikten sonra cevap verdi:

— Kız suratlı oğlan!. Ne olacak!.

Çingene kızı bu "karı yüzlü çocuk"un arkasından hınçla baktı. Bulsa onu bir kaşık suda boğacaktı. Hayatında erkeğin bu kadar soğukkanlısına çatmamıştı. Recep olacak herif şöyle dikkatle, istekle bir kerecik olsun yüzüne bile bakmamıştı. Evet, bir kerecik olsun!..

Halbuki küçük Şeker onu, bir türlü rüyalarından dışarıya sürüp çıkaramıyordu.

Tuhaftır, her zamanda rüyalarında şöyle bir sahne görürdü:

İrecep eğilir, Şekerin ayaklarından çoraplarını çıkarır:

— Kız, gel senin ayaklarına şunları giydireyim!..

Diyerek gümüş kuşlu nalınları önüne koyardı. Tasmalarını üstündeki mavi boncuk gözlü kuşlar yaylanıp titrerken küçük Şekerin gönlü rüyada bile güm güm atardı. Kuşlu nalın giymek!... Gelin olmak!.

Ve tam kuşlu nalını ayaklarına giyeceği sırada — ne büyük aksilik! — uyanıverirdi!..

Gayet emindi. Bu gece de Recep rüyasında kendisine gümüş kuşlu nalınları giydirecekti...

Dışarıda bir terlik gıcırtısı...

Fındık paşa gidiyordu...

***

Küçük Şeker ilerledi. Genç çınarların ortasındaki şairin ve ressamın "Halvet" dedikleri köşkün önünde durdu. Çifliğin eğlence merkezlerinden biri de burasıydı. "Halvet köşkü"nün daha bir çok isimleri vardı.

Şeker içeriye bir adım attı. Burası Topkapı sarayındaki "Mustafa paşa köşkü' tarzında yapılmıştı. Yalnız fazla olarak tam orta yerde fıskiyeli bir havuz vardı: Penbe mermerden bir havuz.

Fıskiyenin etrafı tamamile minderlerle çevriliydi. Küçük Şeker içeri girince:

— Kolay gele babalık!.. dedi.

Buna köşkün bir köşesinde bir masa üstüne çıkıp duvara harikulâde nefis bir talikle yazı yazmakta olan mavi gözlü, genç olmasına rağmen yumuşaklığı gözle bile anlaşılan sarı uzun sakallı, romantik bakışlı bir adam cevap verdi:

— Eyvallah!..

Kocaman sarı sakalına rağmen çocuk yüzlü olan bu adam devrin meşhur hattatı, büyük sanatkâr Esrarî idi. Bütün büyük hat üstadları gibi o da isminin sonunda bir "î" taşırdı. Eserleri, Londrada, Berlinde devrin en büyük müşteşriklerinin villâlarının duvarlarını süslerdi. Hindistanda mihrace saraylarında levhaları vardı.

Esrarî hakikaten büyük bir artistti. Bunu ressam Nuh da, şair İdris de tasdik ederdi. Bütün şark memleketlerini, Buharayı, Mısırı, Hindistanı dolaşmıştı. Kocaman sakalına, çocuk mavisi gözlerine rağmen çok derunî yaşıyan, gayet hassas bir adamdı. Kendisine mahsus artist kaprisleri vardı. Meselâ dişlerini günde beş defa uğmak için misvak'in alâsına düşkündü. Zaten onsuz yapamazdı. Gayet dindardı. Fakat yer yüzündeki bütün güzellikler onu şiddetle alâkadar ederdi. Şahsı tamamile kendisine mahus olan nümunelik, garip bir artist tipiydi. Şair İdris onun için: "Zerbercetyüzü gibi adam derdi... Esrarî daha ile görüşte küçük Şekerin güzelliğini ötekiler gibi fark etmişti. Lâkin Çingene kızına, kendi tarzında, çelebice muamele ederdi. Küçük Şeker de ona hususî bir hürmet gösteriyordu. Esrarî'nin "Halvet" de garip bir işi vardı.

Fındık paşa bu köşkün dört duvarını, şair İdrisin teşvikiyle bir şiir antolojisi haline sokmağa karar vermişti. Duvarlara paşanın, şairin, Nuhun ve Esrarî'nin beğendiği beyitler yazılmıştı. Ve hakikaten köşk acaip bir antoloji haline girmişti.

Çiftliğin en sefih hayatı burada geçtiği için bazan Fındık paşa meselâ bir içki âleminde duvarlarda beğendiği bir beyti arar. bulamayınca:

— O beyit yazılmadan olur mu?.. İlâve ediniz!.. derdi.

Bunun için duvarlarında yüzlerce beytin, en güzel hatla yazılı olduğu bu köşke ressam nuh "Antoloji göşkü", şair İdris "şiir köşkü" Fındık paşa ise «Darül eş'ar» veya "Müntahabat kasrı" derdi. Burada, bu zevk ve sefa yatağında yalnız duvarlara değil, eşyanın üstüne de münasip ve birer mücevher kadar nefis mısralar yazılmıştı.

Meselâ Venedik aynalarından birinin üstünde şu vardı:

Mir'âta bakma bir iki gün eyle tecribe
Sabreylemek fırakına müşkil değil midir

Bunun karşısındaki öteki Venedik aynasının üstünde ise şunlar okunuyordu:

Zinhar eline ayine virmen o kâfirin
Zira görünce suretini büt perest olur

Gayet sanatkârane olan şöminenin üstündeki mısra:

Ne yanar kimse bana âteşi dilden özge

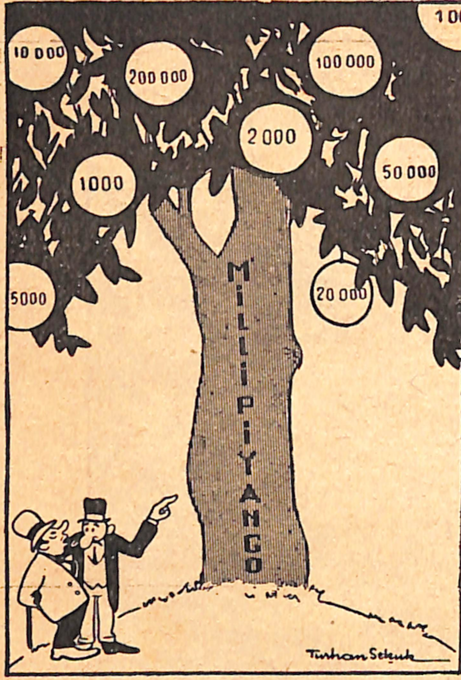
Ve kapının üstündeki de:

Ne açar kimse kapım bâdı sabâdan gayri

idi.

Bütün bu harikulâde mısraları Ahmet Esrarî efendi o şaheser hattı ile duvarlara, aynalara, kapılara yazmıştı. Zaman zaman bu beyitlerden bıkıldığı da olurdu. O zaman bıkılan beyitler, mısralar kaldırılır, yerine yenileri yazılırdı. Çünkü paşa çok maymun iştahlı idi. Ve köşkünde daima yenilikler isterdi.

— Arkası var —

— Ne mübarek, ne bereketli ağaç değil mi ?..
— Evet, her ay binlerce meyva veriyor !

7000 SENE EVVEL

Meşur âlimlerden Dr. Huber, biranın tarihi hakkında yazdığı bir eserde, milâttan 5-6000 sene kadar evvel başlıyan Keldanî medeniyetinde biranın büyük bir yeri olduğunu söylemektedir. Bazan yalnız arpadan, bazan da arpa ve baharattan imal edilen biranın kadınlar ve işçiler tarafından çok içildiğini yine bu âlim anlatmaktadır. Yapılan bir hafriyatta bulunan on mezarın, bira imalâtını gösteren kabartmalarla tezyin edildiği ve kabartmalar yanyana getirilince imalâtın bariz bir surette görüldüğü de aynı âlim tarafından nakledilmektedir.

BU GÜN İÇİLEN BİRANIN 7000 SENELİK MAZİSİ VARDIR

Bira besler, serinletir, neşe verir

BURUŞUKLUKLARI ve LEKELERİ nasıl "SİLMELİ"

Bu yeni ve şayanı hayret GÜZELLİK REÇETESİNİ tecrübe ediniz. Cild hüceyrelerinden istihraç edilen ve genç ve sağlam bir cildin unsurlarına müşabih olan yeni ve kıymetli bir hülâsa. Bütün dünyada tanınmış bir clid mütehassısı tarafından keşfedilerek kemali itina ile seçilen hayvanlardan istihraç edilen ve «Biocel» tabir edilen bir cevher, şimdi cild gıdası olan pembe renkteki Tokalon kreminin terkibinde mevcuttur. Bunu her akşam yatmazdan evvel kullanınız. Siz uyurken cildiniz bu kıymetli unusurları masseder. Her sabah uyandığınızda cildinizin daha taze, daha genç ve daha yumuşak olduğunu görürsünüz. Gündüzleri (Yağsız - Beyaz) Tokalon kremini kullanınız. Bu basit tarzı tedavi sayesinde her kadın 10 yaş gençleşebilir ve her genç kızın gıpta nazarile baktığı şayanı hayret bir tene malik olabilir. Tokalon kreminin müsmir neticeleri garantilidir. Aksi takdirde paranız iade edilir.

PARFÖM SOLİD
MAKBULE GEÇECEK GÜZEL BİR HEDİYEDİR

ADEMİ İKTİDAR ve BELGEVŞEKLİĞİNE KARŞI

HORMOBİN

Her Eczanede bulunur

P. K. 1255

Reçete ile satılır.

Sahibi : Yusuf Ziya ORTAÇ

Basıldığı yer : İstanbul Halk matbaası

